

Nr 256

Av herr **Holmberg m. fl.**, angående arbetsmarknadspolitiken.

(Lika lydande med motion nr 232 i Första kammaren)

Det aktuella läget på arbetsmarknaden och bedömningen av den fortsatta utvecklingen ger anledning till oro. Även om en obetydlig förbättring inträdde under sista kvartalet 1968 i jämförelse med motsvarande period 1967 har antalet arbetslösa under den övriga delen av året legat på en högre nivå än under 1967. Den förbättring som inträffade under sista kvartalet föregående år hänför sig helt till storstadslänen och övriga syd- och mellansvenska län. I skogslänen var arbetslösheten däremot ännu i december 1968 större än ett år tidigare.

Den negativa utvecklingen på arbetsmarknaden speglas även i de varsel om planerade driftsinskränkningar som näringslivets organisationer enligt träffad överenskommelse tillställer arbetsmarknadsmyndigheterna. Antalet arbetstagare som berörts av varsel har undergått en stark stegring under de fyra senaste årens första kvartal. Från första kvartalet 1965 till motsvarande kvartal 1968 skedde nära nog en åttadubbling — från ca 1 200 till nära 10 000. För industritjänstemännen inregistrerades en stigande arbetslöshet under 1968. Under perioden januari—november 1968 har dock en mindre förbättring inträffat i fråga om av varsel berörda personer i förhållande till året dessförinnan. Nedgången gäller den egentliga industrin, främst metall- och verkstadsindustrin. För områden utanför den egentliga industrin har antalet av varsel berörda däremot fördubblats.

Enbart siffrorna över antalet anmälda arbetslösa och meddelade varsel ger emellertid icke en fullständig bild av den utveckling som ägt rum. Bilden bör kompletteras med den starka stegringen i antalet personer som beretts sysselsättning genom direkta arbetsmarknadspolitiska insatser. Regeringen vidtog under 1967 en rad åtgärder för att förbättra läget under vintern 1967—1968: ökat offentligt byggande, ökat bostadsbyggande, frisläppande av investeringsfonder för byggnader, maskiner och lagerinvesteringar, statsbidrag vid tidigareläggning av kommunala industribeställningar m. m. Genom dessa åtgärder och kraftig utvidgning av beredskapsarbeten och arbetsmarknadsutbildning skapades enligt regeringens bedömning arbetstillfällen under vintern 1967—1968 för ca 100 000 personer. Åtgärderna kunde dock icke hindra att arbetslösheten i början av 1968 låg på en högre nivå än någon gång tidigare under 1960-talet.

En stark stegring har ägt rum av antalet personer som varit föremål för arbetsmarknadspolitiska åtgärder i form av arbetsmarknadsutbildning och beredskaps-

arbete. I den förra har antalet stigit från ca 28 000 i december 1967 till drygt 34 000 vid samma tidpunkt 1968. I fråga om beredskapsarbeten ligger ökningen i huvudsak på särskilda beredskapsarbeten för handikappade och svårplacerade, vilket innebär en starkare satsning på dessa speciella grupper än tidigare. Men även de allmänna beredskapsarbetena med deras höga dagsverkskostnader företer en icke obetydlig ökning från ca 3 500 sysselsatta i slutet av 1967 till ca 5 000 motsvarande tid 1968. Totalt sysselsattes i november 1968 i arbetsmarknadsutbildning och olika former av sysselsättningsskapande insatser — inkl. skyddad och halvskyddad sysselsättning samt arkivarbete — ca 68 000 personer, en ökning med ca 16 000 jämfört med året före.

Redan vidtagna eller planerade åtgärder för vinterhalvåret 1968/1969 siktar till att bereda sysselsättning för mer än 100 000 personer, eller 3 procent av den totala arbetskraften. Insatserna för att förbättra sysselsättningsläget medför en reell ökning av arbetsmarknadsanslagen med ca 285 milj. Totalt upptas anslagen till ca 1,9 miljard kr.

Regeringen hävdar att läget på arbetsmarknaden under 1968 präglades av balans och t. o. m. begynnande arbetskraftsbrist i vissa delar av landet medan arbetslösheten steg i norrlandslänen. Som mätare på förbättringen tas antalet obesatta platser under 1968. Från och med april nämnda år har antalet obesatta platser varit större än under motsvarande månad 1967. I december 1968 exempelvis var antalet ca 37 000 mot ca 28 000 1967. En sådan mätningsslagmetod torde knappast ge en riktig bild av det verkliga läget. Om denna metod användes som mätare nådde efterfrågan på arbetskraft inte under någon månad 1968 upp till motsvarande efterfrågan under åren 1963—1965.

Regeringen har en benägenhet att främst åberopa de strukturella förändringarna inom näringslivet som orsak till de stigande arbetslöshetssiffrorna. Den fortgående rationalisering som alltid äger rum inom ett dynamiskt näringsliv medför oftast en åtminstone temporär friställning av arbetskraft. Detta är fallet såväl inom enskild som statlig verksamhet. Vid bedömningen av denna utveckling bör hänsyn tas till den negativa inverkan som regeringens ekonomiska politik haft för det svenska näringslivets konkurrensförmåga gentemot utländska företag och därmed i sista hand för läget på arbetsmarknaden. Den förda skattepolitiken, penningvärdeförsämringen liksom en ambitionsgrad på det inrikespolitiska fältet som icke motsvarats av tillräckligt växande resurser har lett till ett så högt kostnads- läge att många företag inte bara fått ökade konkurrenssvårigheter utan många gånger också tvingats till inskränkningar eller nedläggning. I alltför liten utsträckning har detta problem uppmärksamats.

Arbetsmarknadspolitikens målsättning

Det borde inte råda några delade meningar om att arbetsmarknadspolitikens väsentligaste uppgift är att så snabbt som möjligt sätta in åtgärder för att bereda den friställda arbetskraften ny sysselsättning. Åtgärderna bör vara temporära och främst syfta till att lösa akuta sysselsättningsvårigheter. Målet på längre sikt

bör vara att ge de friställda en fritt vald produktiv sysselsättning. Det avgörande för att nå detta mål är att statsmakterna för en ekonomisk politik, som stärker näringslivets möjligheter att utvecklas och stå sig i konkurrensen. Endast därigenom kan de anställda ges en hög, jämn och lönande sysselsättning.

Icke ens en hög sysselsättningsnivå kan emellertid garantera den enskildes trygghet. Kravet på ekonomisk effektivitet kommer inte sällan i konflikt med individens trygghet och arbetsanpassning. Variationer i fråga om utvecklingen på olika marknader kan olika hårt drabba de anställda i skilda företag, branscher och regioner. Det finns en risk att omställningsprocessen inom arbetslivet kan medföra olägenheter och problem för allt fler.

Arbetsmarknadspolitiken måste därför tillgodose två huvudkrav, dels den enskildes trygghetsanspråk, dels näringslivets anspråk på en rörlig och välutbildad arbetskraft. Arbetsmarknadspolitiken blir därmed inte bara en fråga om att omplacera friställd arbetskraft; den måste också medverka till att arbetskraften står till förfogande och motsvarar de växande kraven. Omskolningen och vuxenutbildningen kommer därför att spela en allt större roll. Utbildningen av den kvalificerade arbetskraften måste förbättras. Resurser bör avdelas även för en effektiv företagarutbildning. På dessa områden krävs ett utbyggt samarbete mellan näringsliv och myndigheter.

För de anställda kan problemen ibland med större eller mindre svårigheter lösas genom omplacering, med eller utan omskolning, inom samma eller samverkande företag. Ibland kan i stort sett likvärdiga arbetsuppgifter efter en kortare övergångstid skapas. Ibland tvingas vederbörande gå utan sysselsättning för längre perioder. I vissa fall, särskilt när det gäller äldre arbetskraft och handikappade, ter sig möjligheterna att skapa ny sysselsättning än besvärligare eller är rent av obefintliga. I solidaritetens intresse måste alla medborgare vara beredda att göra de insatser som erfordras för att lösa de människors problem, vilkas friställning kan betraktas som priset för den högre effektiviteten. För att skapa ökad trygghet för människorna måste följande åtgärder ställas i förgrunden:

1. Försäkringen mot oförvårdad arbetslöshet vidgas till att omfatta dem som nu står utanför. Försäkringen skall bygga på den nuvarande frivilliga försäkringens grund och på de erfarenheter som finns hos redan befintliga kassor, vilkas ställning inte får försämrats.

2. Systemet med avtalsreglerat avgångsvederlag till dem som utan egen förskyllan mister sin anställning utsträcker till dem som nu saknar detta ekonomiska skydd.

3. Arbetsmarknadsutbildningen vidgas och differentieras i samarbete med myndigheter, företag och näringslivets organisationer.

4. Särskilda skattefria utbildningsfonder skapas inom näringslivet.

5. Speciella åtgärder vidtas för den äldre arbetskraften. Förtida pension i speciella fall utan permanent reduktion vid inträde i folkpensionsåldern prövas liksom avsättning till skattefria omställningsfonder.

6. Fortlöpande effektivisering av reglerna om varsel vid driftsinskränkningar sker.

7. Analys av de arbetsmarknadspolitiska åtgärdernas effekt i relation till kostnaderna och med avseende på de samhällsekonomiska verkningarna verkställs.

1. *Arbetslöshetsförsäkring*

Ett grundläggande ekonomiskt skydd behövs för den tid någon på grund av arbetslöshet saknar annan inkomst. Ett stort antal arbetstagare är redan försäkrade genom fackorganisationernas arbetslöshetskassor varigenom medlemmarna kommer i åtnjutande av frivillig arbetslöshetsförsäkring. Statsbidrag utgår till kassorna bl. a. i relation till utgivna understöd vid arbetslöshet. Även om nya kassor är under uppbyggnad och antalet försäkrade kommer att öka är det många som alltså saknar detta ekonomiska skydd. Vi har länge förordat införandet av en allmän arbetslöshetsförsäkring.

Den år 1966 tillsatta KSA-utredningen har enligt direktiven att överväga även någon form av obligatorisk arbetslöshetsförsäkring därest utredningen skulle finna att en sådan behövs. I så fall skulle samordningen med den nuvarande frivilliga försäkringen undersökas. Dessutom skall utredningen enligt direktiven undersöka om inte i ett sådant system borde kunna införas även andra grupper, exempelvis småbrukare, fiskare och andra småföretagare.

På sensommaren föregående år kom det till allmän kännedom att man inom KSA-utredningen enats om att arbeta vidare på ett system med ett allmänt grundstöd vid arbetslöshet och att samhället därutöver aktivt skulle medverka till att så många som möjligt av de förvärvsarbetande tecknar en tilläggsförsäkring för inkomstbortfall. Försäkringen skulle utvecklas på det existerande frivilliga systemets grund och omfatta såväl företagare som anställda. Utredningen räknar med att under 1969 avge ett huvudbetänkande med förslag till former för kontant stöd vid arbetslöshet. Vi inskränker oss under dessa omständigheter till att uttala en förhoppning om att KSA-utredningen skyndsamt utarbetar förslag i detta väsentliga avsnitt så att Kungl. Maj:t kan förelägga 1970 års riksdag förslag härom.

2. *Avgångsbidrag*

Enligt avtal mellan Svenska arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen finns för närvarande ett system för avgångsbidrag till personer, som utan eget förvällande nödgas lämna den anställning han innehaft minst 10 år och som uppnått minst 50 års ålder. Lägre levnadsålder kan ge rätt till bidrag om levnadsåldern plus anställningsåren uppgår till minst 65 år, exempelvis 40 levnadsår plus 25 anställningsår. Överenskommelsen innebär att företagen inbetalar en försäkringsavgift till en särskild fond som förvaltas och disponeras av en nämnd i vilken SAF och LO är representerade. Avgångsbidrag ges dels med 100 kr. per anställningsår, dels med ett särskilt belopp som stiger med ökande levnadsålder och vars storlek bestäms i varje enskilt fall med hänsyn till svårigheterna i samband med av-

gången. Enligt beslut av 1967 års riksdag skall avgångsbidraget till större del vara skattefritt. En överenskommelse med samma allmänna syfte har i dagarna träffats mellan Svenska arbetsgivareföreningen och Svenska industritjänstemannaförbundet.

Avgångsbidraget är avsett att ge kompensation för det inkomstbortfall som uppstår vid omställning till ett annat arbete. För att tillgodose individens rätt till meningsfull sysselsättning är det angeläget att han vid omställning ges tillräcklig tid att söka en anställning som passar honom och ej nödgas acceptera första erbjudande. Rätt till avgångsbidrag tillkommer endast dem som faller under gällande avtal. Det är angeläget att detta system vidgas till att omfatta även andra grupper. Lagstiftning härom bör dock enligt vår mening inte ifrågakomma. Lagfästa regler kan befaras medföra att bidraget fixeras och maximeras utan hänsynstagande till de olika yrkesgruppernas skiftande förhållanden och anställningsformer. Det bör i första hand vara en angelägenhet för parterna på arbetsmarknaden att genom förhandlingar finna de lämpligaste formerna för ett system som omfattar även andra grupper än dem som nu genom avtal kommer i åtnjutande av denna förmån. Det finns emellertid stora grupper icke organiserade arbetstagare, vilka icke har möjlighet att avtalsvägen bli delaktiga i ett sådant system. Det torde ligga inom ramen för KSA-utredningens uppdrag att söka finna ett försäkringssystem liknande det ovan refererade eller andra former varigenom även icke avtalsbundna arbetstagare kan erhålla avgångsbidrag. Vi förordar att KSA-utredningen tar upp denna fråga till övervägande.

3. Arbetsmarknadsutbildning

I partimotioner under de senaste åren har vi understrukit angelägenheten av att företagen mer än vad som hittills skett stimuleras till aktiva insatser på vuxenutbildningens område. Många friställda som nu går den administrativt krångligare och för samhället kostsammare vägen över anpassningskurser, helt bekostade av staten, skulle kunna utbildas direkt i företagen och därigenom snabbare få en produktiv arbetsuppgift. En av företagen själva bedriven utbildning skulle smidigare kunna anpassas till produktionens och teknikens krav och ge de utbildade aktuella yrkeskunskaper. En sådan linje förordades av 1960 års arbetsmarknadsutredning. Utbildningen skall enligt utredningens mening bedrivas enligt av parterna fastställd plan, antingen i kursform eller direkt på arbetsplatsen, och bidraget till företagen skulle utgå med 2 kr. per elev och närvarotimme. I sina petita för de senaste åren har arbetsmarknadsstyrelsen gång på gång förordat detta förslag och på följande sätt understrukit värdet av denna utbildningsform:

»Behovet av utbildning är i själva verket av sådan storleksordning att det av flera skäl är nödvändigt att en del därav kan tillgodoses på annat sätt än genom utbyggnad av den särskilda kursverksamheten. Styrelsen anser sig fördenskull på nytt böra aktualisera tanken på en väsentligt ökad företagsutbildning enligt de riktlinjer som arbetsmarknadsutredningen på sin tid föreslog. De skäl som utredningen anförde har alljämt aktualitet.»

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit att bidraget höjs till 3 kr. per timme och elev och att utbildningen skall begränsas till sådan personal som behöver nyrekryteras men som i samband därmed behöver omskolning eller kompletterande utbildning. Vidare skulle den kunna användas för sådana redan anställda, som på grund av ändringar i produktionen löper risk att bli arbetslösa och för vilka omskolning bedöms som erforderlig. Chefen för inrikesdepartementet har emellertid icke något år tillstyrkt detta förslag. Vi anser denna linje vara rationell och kostnadsbesparande och förordar därför att denna företagsintegrerade utbildningsform förverkligas under nästkommande budgetår.

4. *Utbildningsfonder*

I föregående avsnitt har vi understrukit angelägenheten av att arbetsmarknadsutbildningen i större utsträckning än för närvarande bedrivs inom företagen. För att stimulera näringslivet bör företagen ges möjlighet att skattefritt avsätta medel till särskilda utbildningsfonder, avsedda att tas i anspråk i samband med förutsedda eller pågående strukturförändringar i företagen och särskilt i konjunkturlägen, som väntas leda till friställning av arbetskraft. Vi föreslår att Kungl. Maj:t snarast förelägger riksdagen förslag om härför erforderliga ändringar i skatteförfattningarna.

5. *Den äldre arbetskraften*

Förskjutningen i befolkningens sammansättning har accentuerat de särskilda problem som sammanhänger med den äldre arbetskraftens anpassning till förhållanden på arbetsmarknaden. Vid driftinskränkningarna är det i främsta rummet den äldre arbetskraften som råkar i svårigheter. Problemen är i stort sett desamma i flertalet västeuropeiska länder.

På grundval av förslag från KSA-utredningen och av Kungl. Maj:t framlagd proposition beslöt 1968 års riksdag att ett särskilt kontant stöd i form av omställningsbidrag med högst 800 kr. i månaden skulle utgå till arbetslösa personer som blivit utförsäkrade eller som står utanför arbetslöshetsförsäkringen. Detta och den samtidigt beslutade förlängningen av ersättningstiden för arbetslöshetsförsäkrade i åldern 60—66 år med 300 dagar innebar en väsentlig förbättring av den äldre arbetskraftens ekonomiska situation. Dessa reformer avsåg emellertid att skapa ett förbättrat ekonomiskt skydd vid arbetslöshet, ej att anvisa former för att ge den äldre arbetskraften ny sysselsättning.

Att placera den äldre arbetskraften på omskolningskurser stöter inte sällan på många svårigheter. Däremot har det visat sig lättare att placera dem i företagsutbildning. Det är en praktisk och smidig utbildningsform som siktar till bestämda arbetsuppgifter i det företag som ordnar utbildningen.

Vi anser som redan framhållits det väsentligt att denna verksamhet uppmuntras. Även härvidlag bör man kunna stimulera verksamheten genom att bereda företagen möjligheter till skattefri avsättning till fonder inom företagen för de kostnader

som är att hänföra till denna form av omställningsverksamhet samt för investeringar i och drift av skyddade verkstäder. Vid uttag från fonden bör AMS fungera som tillståndsgivare. Förslag till erforderliga författningsändringar bör snarast föreläggas riksdagen.

För den äldre arbetskraften kan nuvarande pensionsbestämmelser innebära vissa olägenheter. Enligt lagen om allmän försäkring kan en försäkrad erhålla folkpension i form av ålderspension för tid före den månad, under vilken han fyller 67 år, dock tidigast från och med den månad då han uppnår 63 års ålder. Samma rätt föreligger beträffande tilläggs-pension i form av ålderspension under förutsättning att den försäkrade har det erforderliga antalet pensionspoäng. Förtida pensionsuttag medför emellertid en reducering såväl beträffande folkpension som tilläggs-pension med 0,6 procent för varje månad som, då pensionen börjar utgå, återstår till den månad, under vilken den försäkrade fyller 67 år. Om en försäkrad tar ut förtida pension vid tidigast möjliga tidpunkt reduceras sålunda pensionsbeloppet med 28,8 procent och detta lägre belopp blir sedan gällande livet ut.

Det kan emellertid förekomma fall då arbetsmarknadsutbildning eller andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder inte är möjliga och där uttag av förtida pension kan vara enda möjligheten att ge vederbörande en rimlig försörjning. Nuvarande regler om fortsatt reduktion av pension även efter uppnådda 67 år bör i förevarande fall slopas för dem som av åldersskäl icke kan beredas annan sysselsättning. Vi föreslår att pensionsförsäkringskommittén tar upp denna fråga till övervägande.

6. *Varsel vid driftsinskränkningar*

För att göra det möjligt för arbetsmarknadsorganen att så snabbt som möjligt sätta in effektiva åtgärder vid företagsnedläggelser och driftsinskränkningar bör dessa organ så tidigt som möjligt informeras om förestående omläggningar inom företagen. Någon i lag fastställd skyldighet för företagen att varsla om inskränkningar föreligger inte, men sedan 1952 finns överenskommelser mellan arbetsmarknadsstyrelsen och vissa arbetsgivar- och näringsorganisationer att i god tid — senast två månader före nedläggande eller inskränkningar i driften — lämna meddelande till arbetsmarknadsmyndigheterna om planerade åtgärder. Det har ifrågasatts om inte varseltiden borde förlängas och bli föremål för lagstiftning. Frågan prövades av 1960 års arbetsmarknadsutredning, som konstaterade att den frivilliga överenskommelsen i stort sett fungerat tillfredsställande. Utredningen framhöll dessutom att erfarenheterna pekade på att företagen i allmänhet var angelägna att meddela varsel om driftsinskränkningar tidigare än enligt överenskommelsen.

Efter nya förhandlingar mellan arbetsmarknadsparterna träffades i maj 1968 en ny överenskommelse om varsel vid personalinskränkningar som innebär en skärpning på flera punkter i förhållande till tidigare gällande regler. Arbetsmarknadsstyrelsen har tidigare framhållit att tendensen synes vara att företagen i möjligaste mån förlänger varseltiderna utöver dem som förutsattes i då gällande överenskommelser. Då hänsyn måste tas till många olika faktorer är det inte lämpligt eller tillråd-

ligt med fixerade generella tidsgränser för varsel. I vissa fall skulle alltför långa varseltider kunna leda till ett resultat rakt motsatt det åsyftade. En lagstiftning på detta område torde icke kunna ta hänsyn till alla de skiftande förhållanden och förutsättningar som måste tas med i bedömningen vid en driftsinskränkning. Vi förutsätter att parterna själva ser till att systemet fungerar så smidigt och effektivt som möjligt. Inte minst har staten, i de fall den uppträder som företagare och arbetsgivare, skyldighet att föregå med gott exempel. Tyvärr har det visat sig att staten i exempelvis Durox-affären ej fyllt de anspråk man har rätt att ställa på en arbetsgivare. Den nya och skärpta överenskommelse som i maj 1968 träffades mellan arbetsmarknadens parter bör även respekteras av staten.

7. Analys av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna

De i statsverkspropositionen upptagna anslagen till arbetsmarknadspolitiska åtgärder uppgår för budgetåret 1969/70 till nära 2 miljarder. Anslagshöjningarna har under de senare åren varit betydande. Mot denna bakgrund blir det allt angelägnare att en ingående och fortlöpande analys göres av effekten av de vidtagna åtgärderna i relation till kostnaderna. Vissa begränsade undersökningar har visserligen gjorts för att belysa exempelvis sysselsättningsförhållandena för personer som deltagit i omskolningskurser och för dem som erhållit flyttningsbidrag, men en total analys saknas.

Vi har under flera år förordat en undersökning av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Konsekvenserna för de anställda av företagsnedläggelser eller mer omfattande permitteringar har blott i begränsad utsträckning klarlagts. Även om man vet att en icke obetydlig del av de friställda finner nya arbetsuppgifter, vet man icke i hur stor utsträckning problemen har kunnat lösas genom omställningar inom företagen. Man vet icke heller tillräckligt om de inkomstförändringar som inträffar, och i vad mån mer kvalificerade arbetsuppgifter ersätts med mindre kvalificerade. Hur stort antalet kvarvarande registrerade arbetslösa är, anger icke problemets storlek, icke heller i vad mån de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna lyckas. Dessa och andra liknande frågor måste snarast belysas.

I årets statsverksproposition framhåller chefen för inrikesdepartementet att behovet av förbättrade kunskaper om underlaget för och verkningarna av de arbetsmarknadspolitiska insatserna växer med utbyggnaden av dessa åtgärder. För innevarande budgetår har anvisats 500 000 kr. för arbetsmarknadsforskning. Anslaget föreslås fördubblat för nästa budgetår. Dessutom har genom expertgruppen för arbetsmarknadsfrågor (EFA) en undersökning påbörjats om omskolningsverksamhetens ekonomiska verkningar, och ytterligare forskningsprojekt förbereds. Därtill har chefen för finansdepartementet föreslagit en höjning av medlen till arbetskraftsundersökningarna, vilket enligt inrikesministerns uttalande bör möjliggöra en förbättring av underlaget för beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Vi förutsätter att inrikesministerns uttalande och de höjda anslagen innebär att en analys av de arbetsmarknadspolitiska åtgärdernas effekt nu kommer till stånd.

Under återopande av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa,
att KSA-utredningen måtte få i uppdrag att undersöka möjligheterna och formerna för ett system varigenom även icke avtalsbundna arbetstagare kan erhålla avgångsbidrag,

att arbetsmarknadsutredningens och arbetsmarknadsstyrelsens förslag om ökad arbetsmarknadsutbildning inom företagen förverkligas,

att Kungl. Maj:t snarast för riksdagen framlägger förslag om skattefri avsättning till utbildningsfond och omställningsfond,

att pensionsförsäkringskommittén måtte få i uppdrag att utreda frågan om förtida uttag av pension — utan nuvarande reduktionsregler — för dem som inte kan beredas annan sysselsättning,

att de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna blir föremål för en ingående analys i syfte att klarlägga deras effekt i relation till kostnaderna och de samhällsekonomiska verkningarna.

Stockholm den 23 januari 1969

Yngve Holmberg (m)

Gösta Bohman (m)

Leif Cassel (m)

Rolf Eliasson (m)

Carl Eric Hedin (m)

Astrid Kristensson (m)

i Moholm

Tage Magnusson (m)

Karin Wetterström (m)

i Borås
